
LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 (THL)

Koonti: Maria Keltti-Heikkilä, sivistysjohtaja

Vahvuudet ja myönteinen muutos

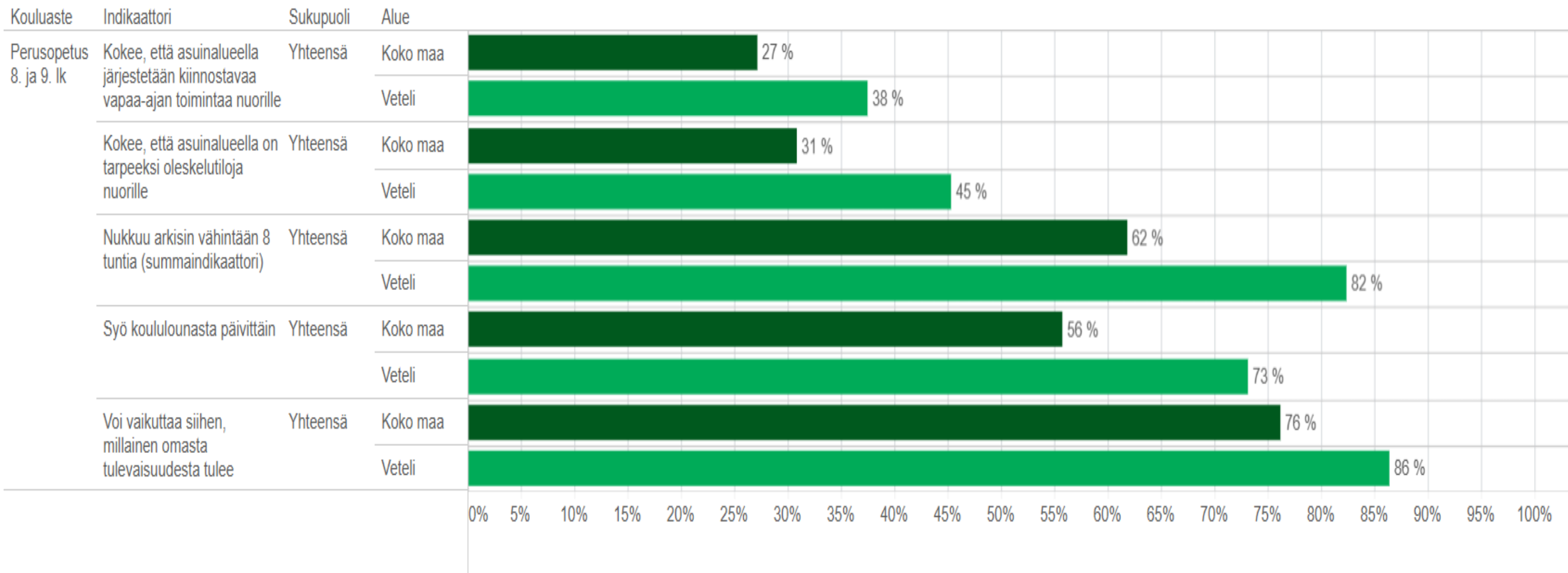

Suodattimet

Info

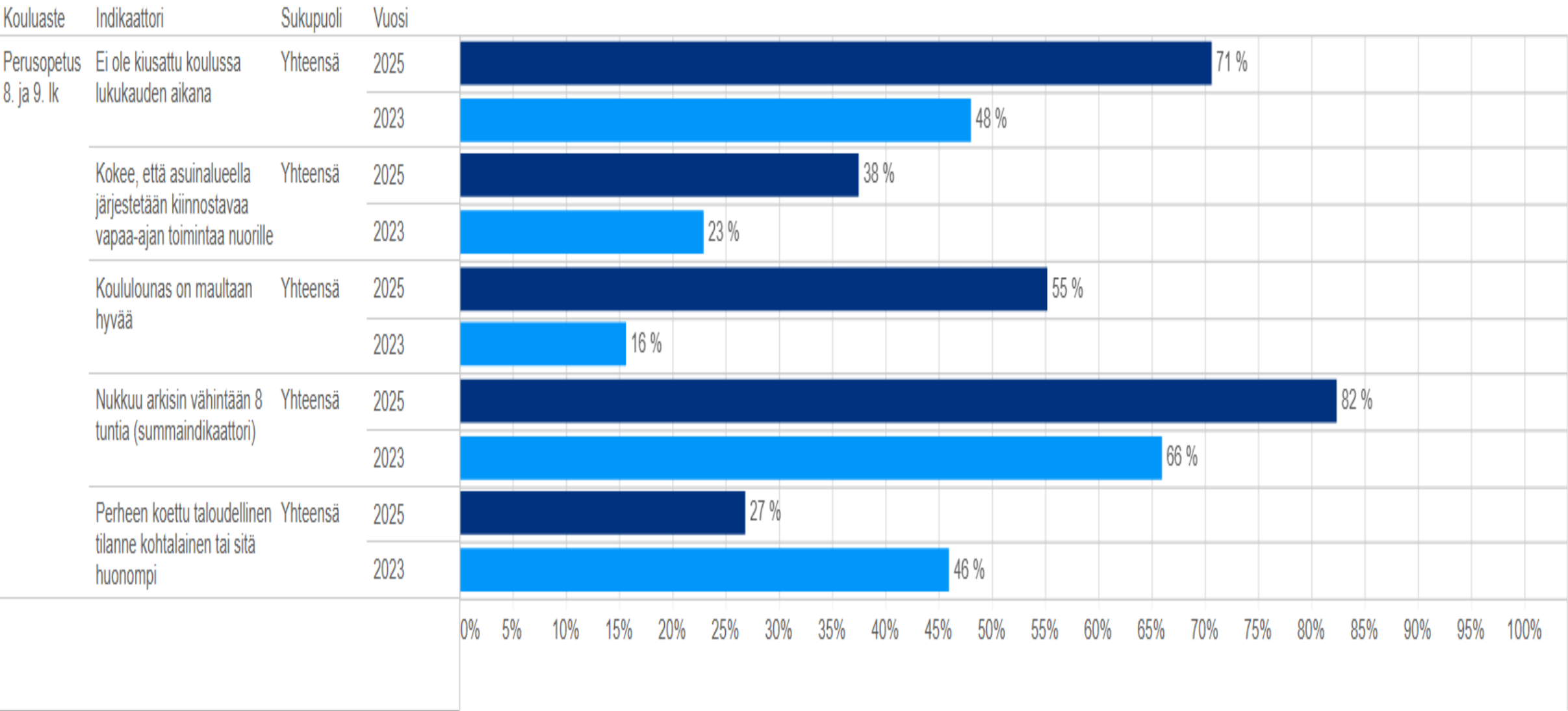
Vahvuudet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

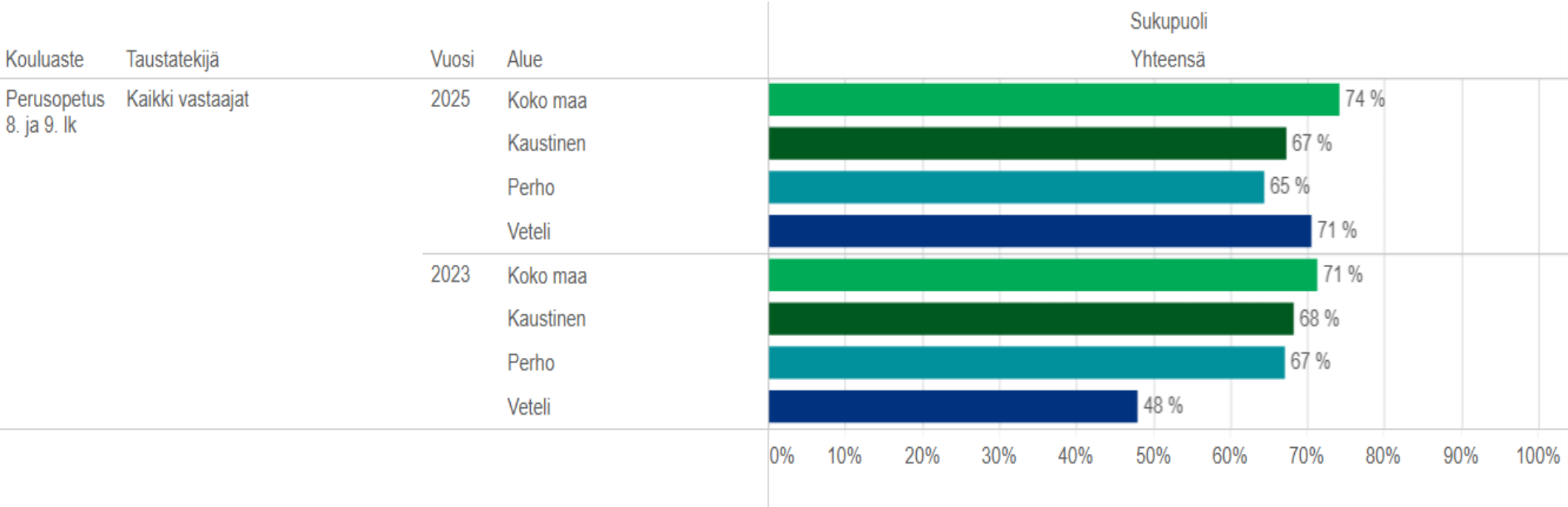

Myönteinen muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Veteli

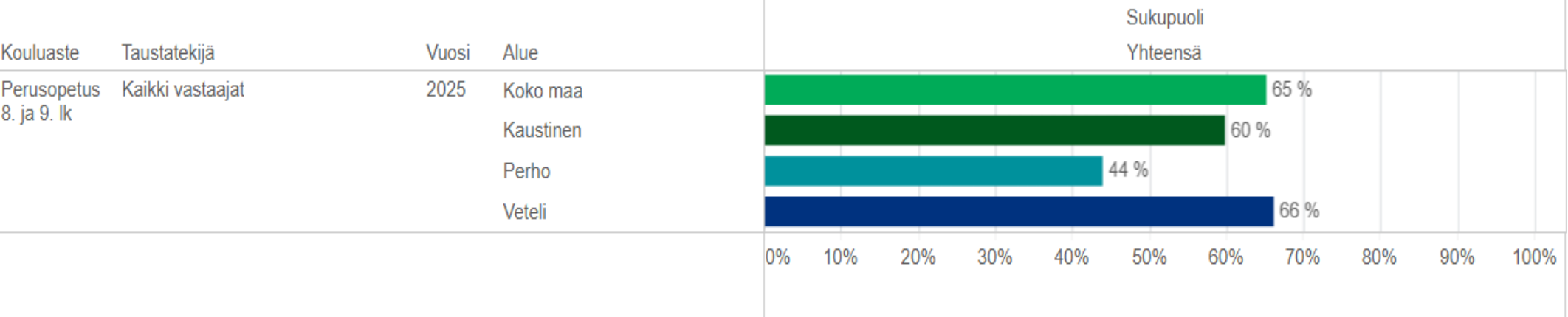
Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

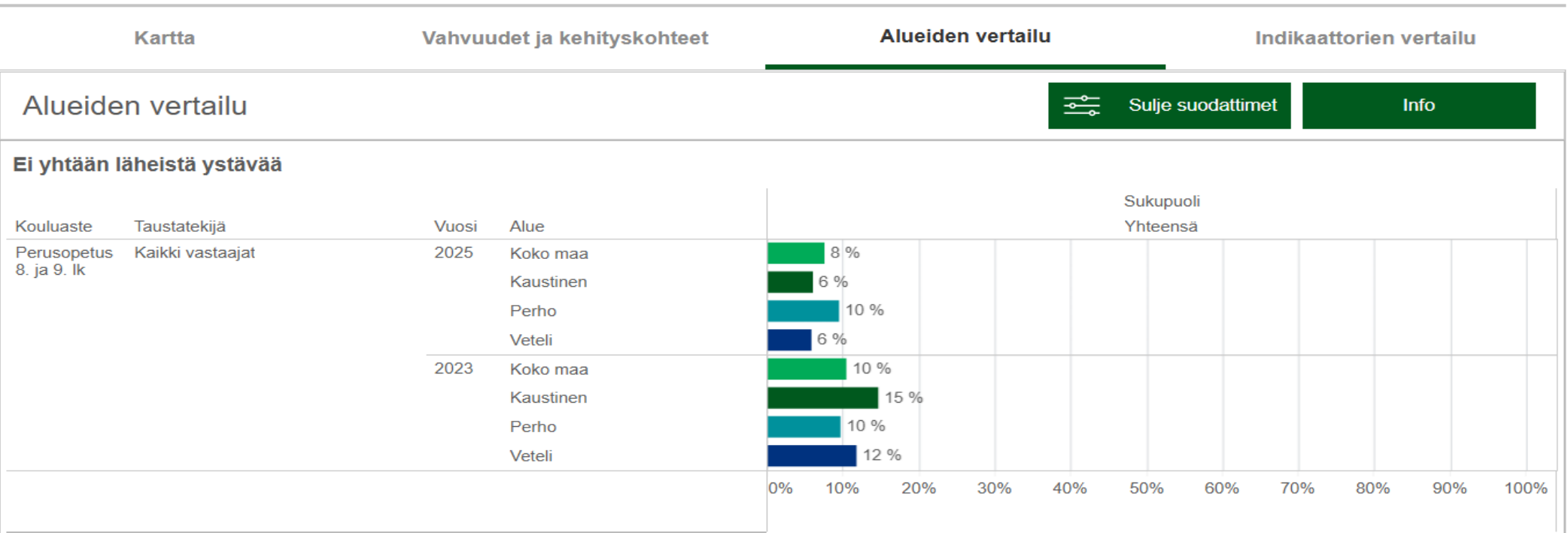
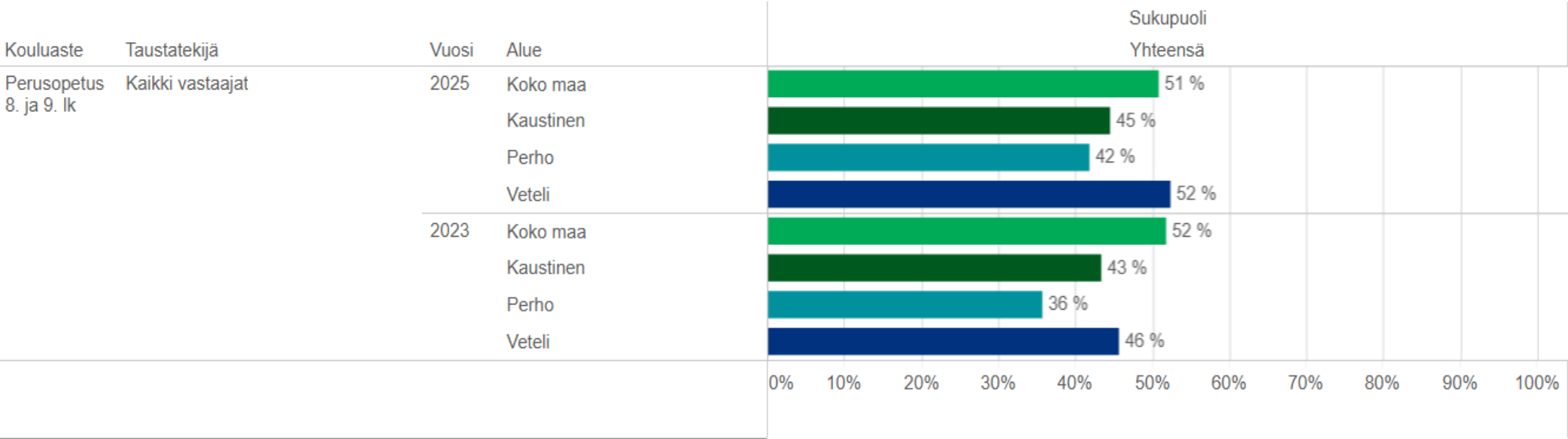
Ei ole kiusattu koulussa lukukauden aikana

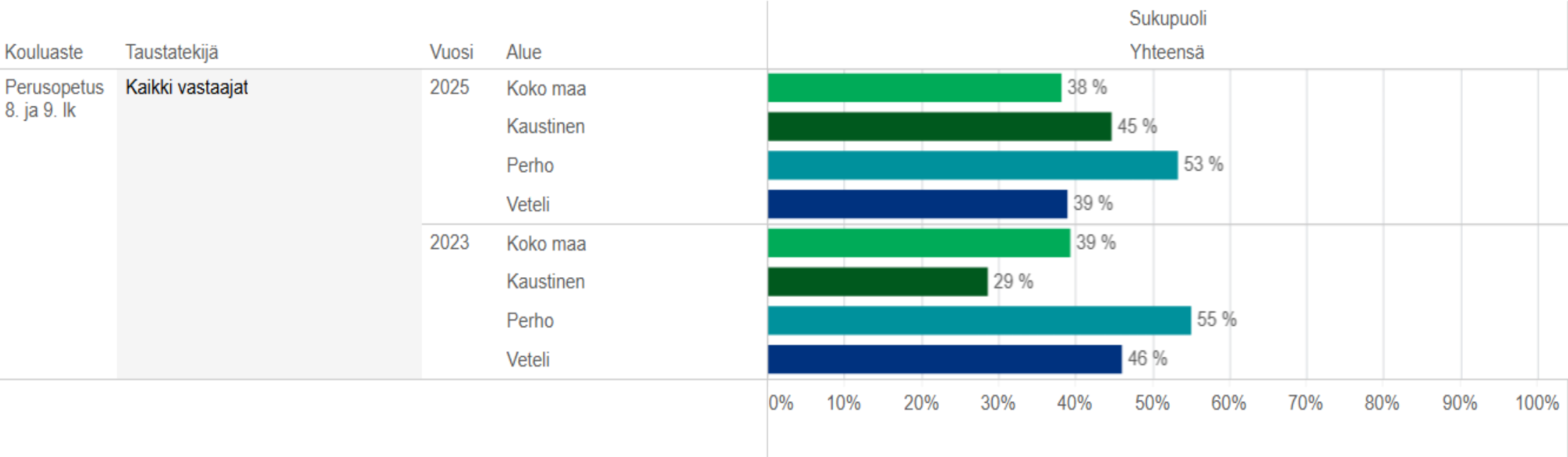
Opettajat kohtelevat oppilaita reilusti

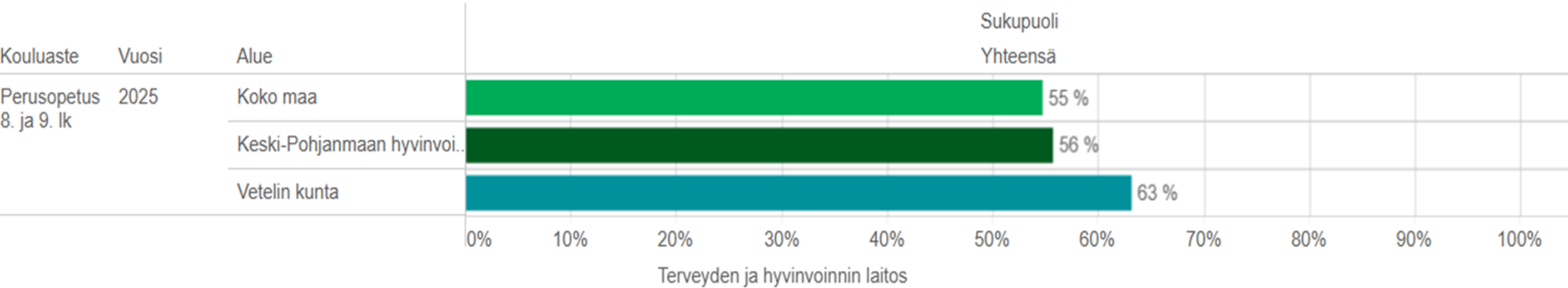
Pitää koulunkäynnistä

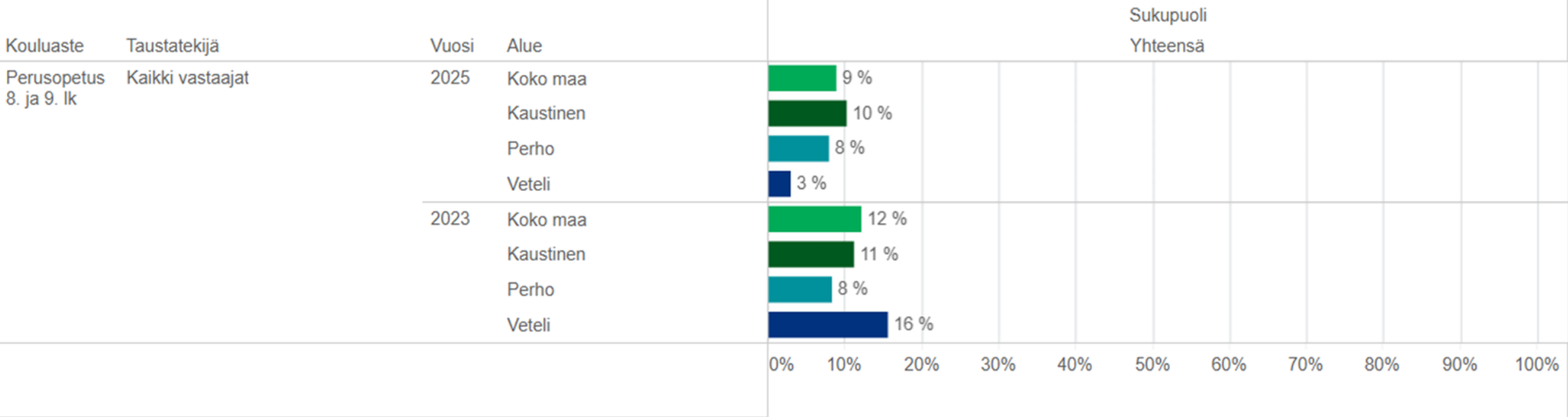
Käyttänyt tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran (summaindikaattori)

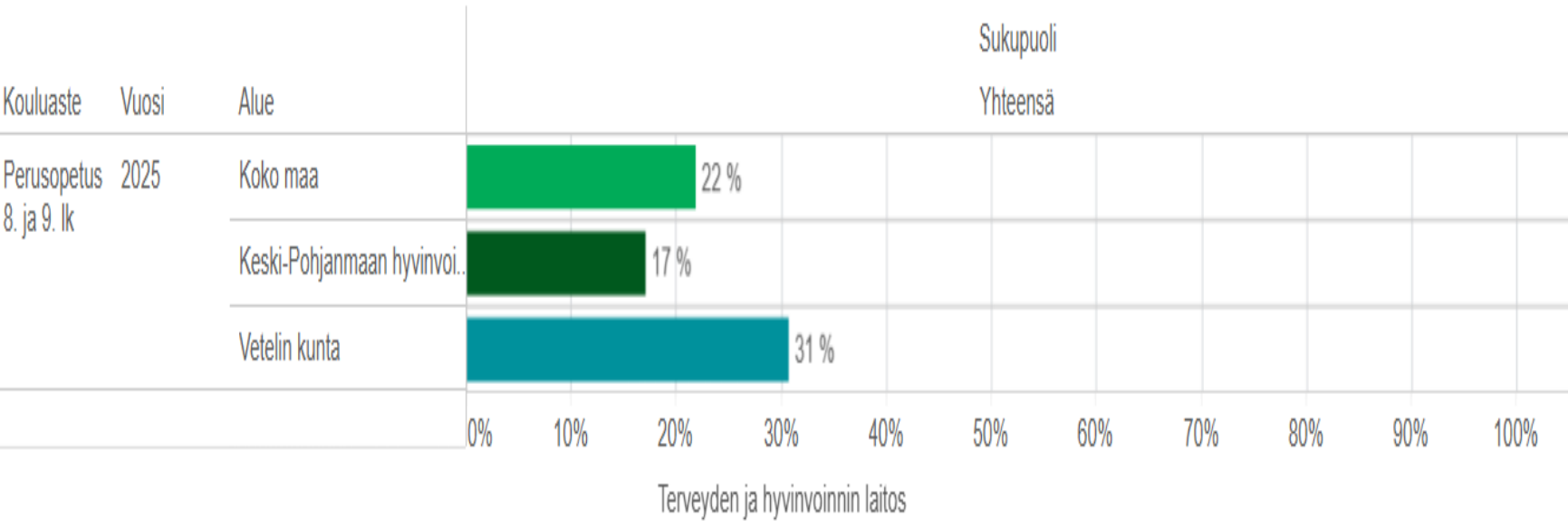
Syö aamupalaa joka arkipäivä, %

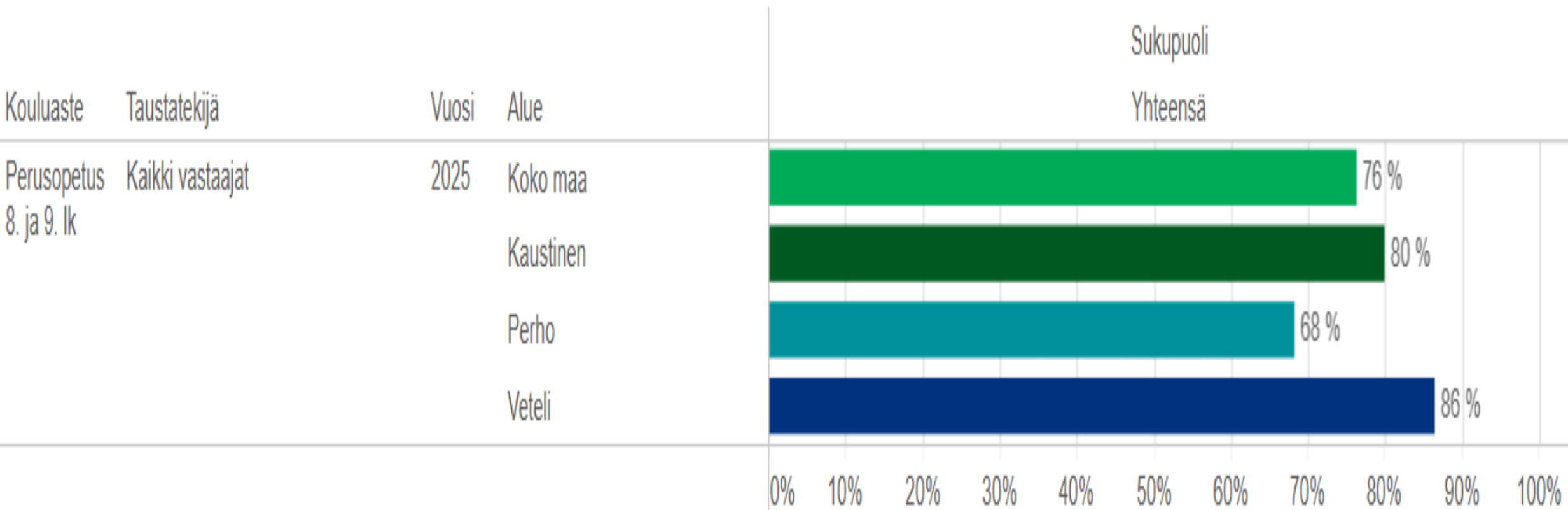
Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana (summaindikaattori)

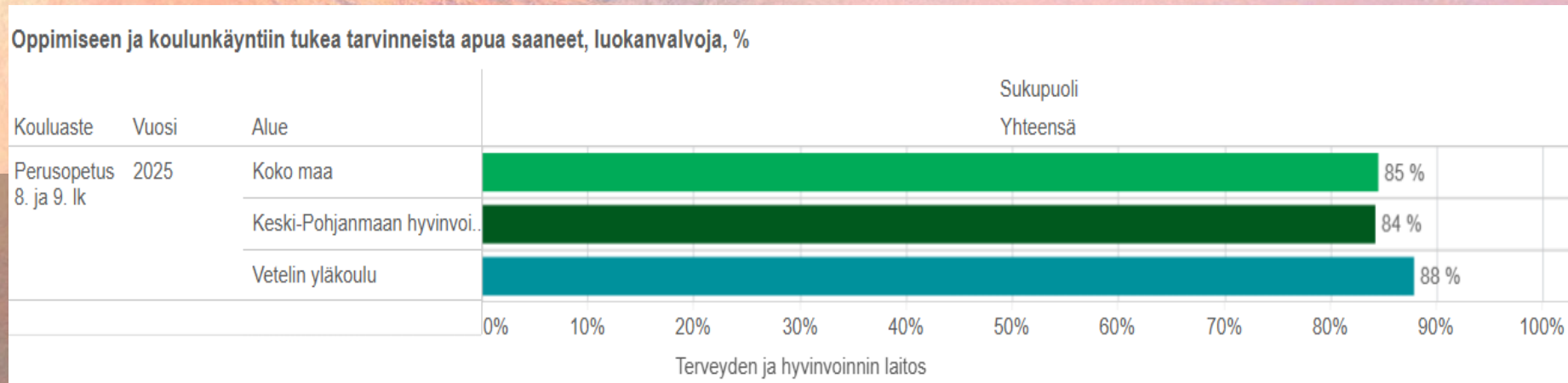
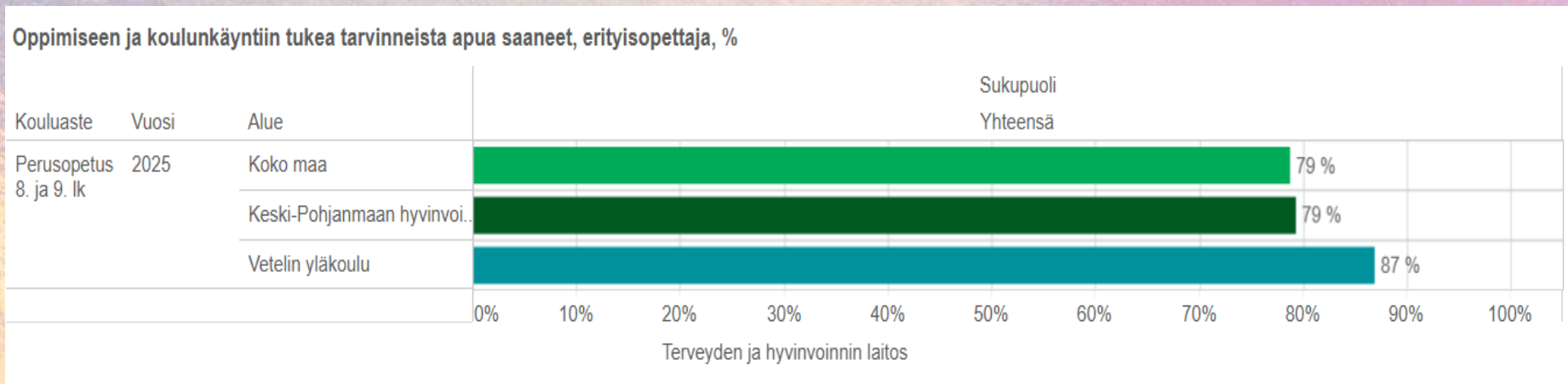
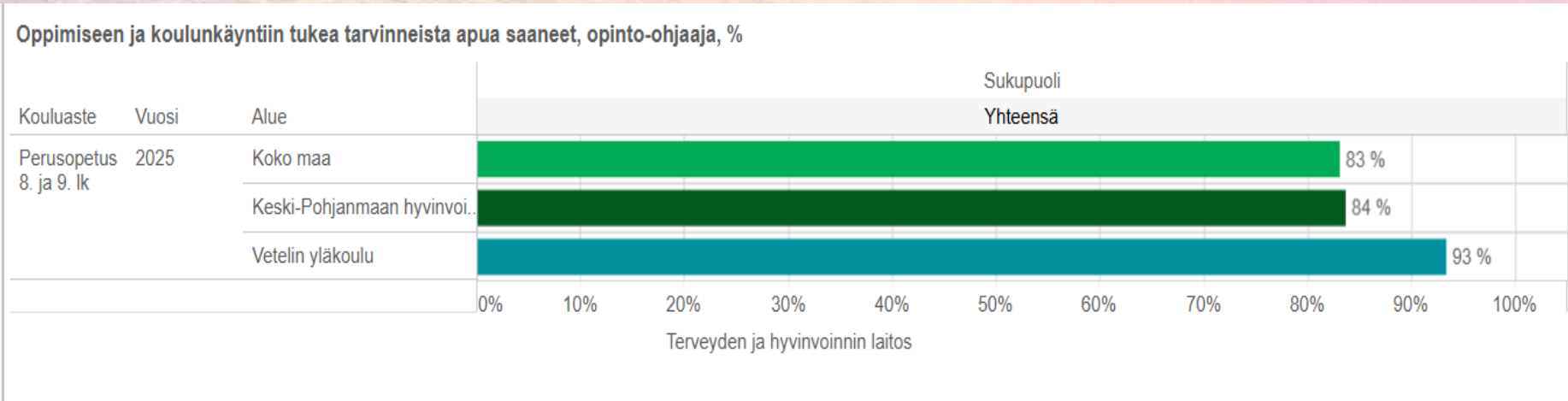

Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana (summaindikaattori), %

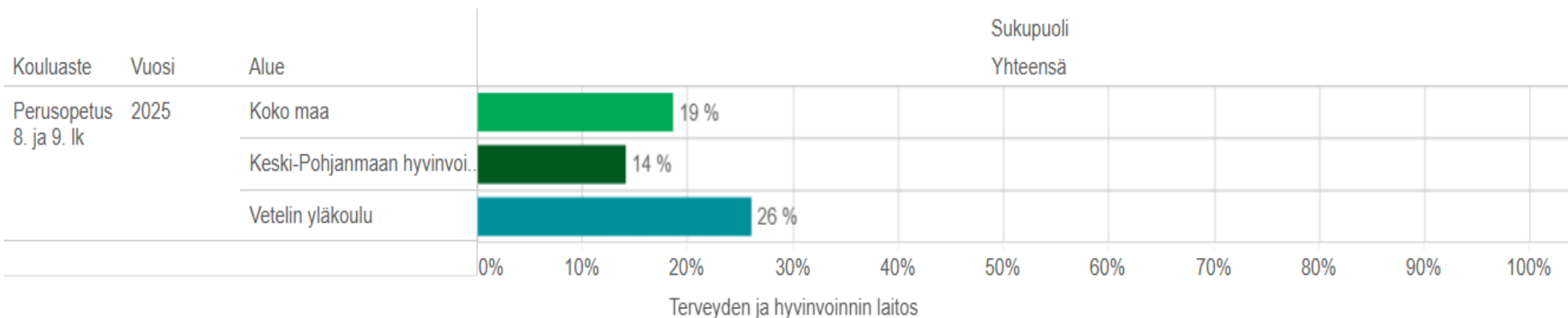

Voi vaikuttaa siihen, millainen omasta tulevaisuudesta tulee

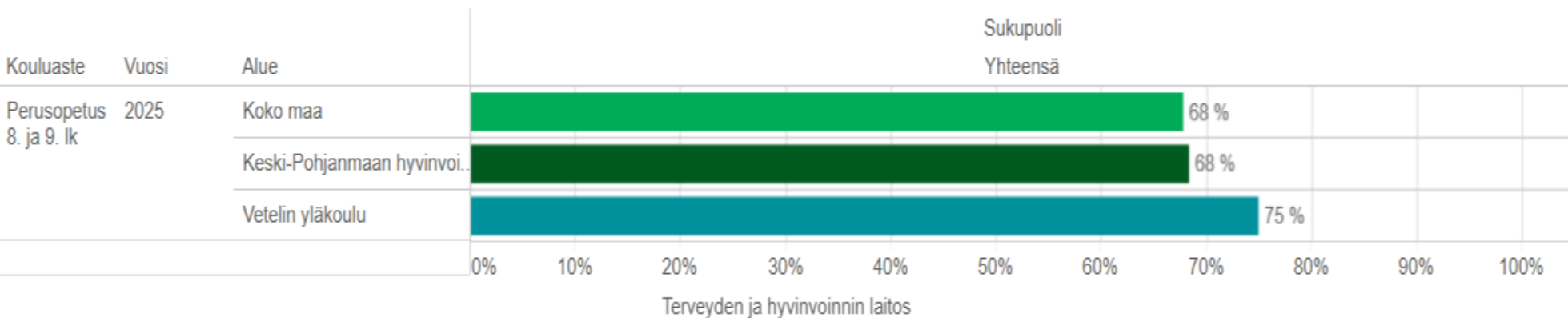

Koulun aikuinen kiusannut koulussa lukuvuoden aikana, %

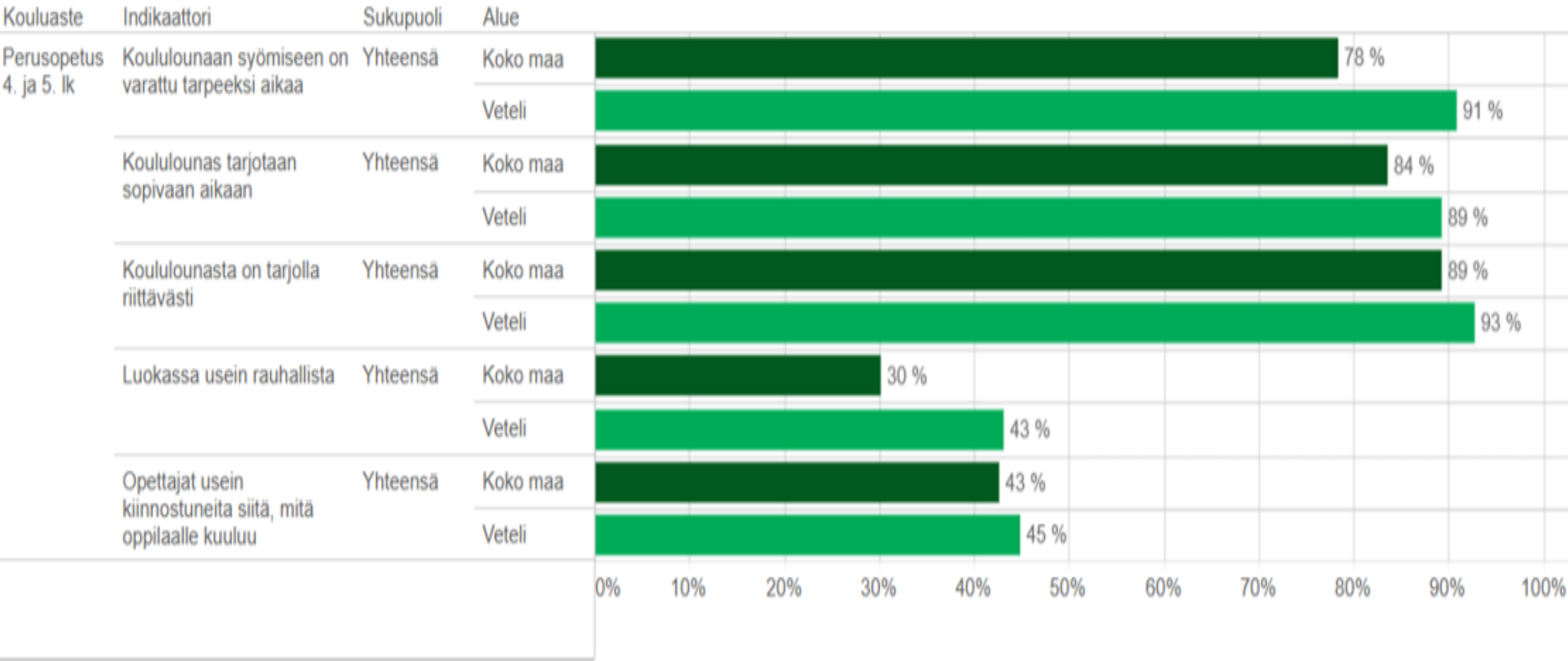
Terveystarkastuksessa puhuttiin lapselle tai nuorelle tärkeistä asioista, %

Vahvuudet ja myönteinen muutos

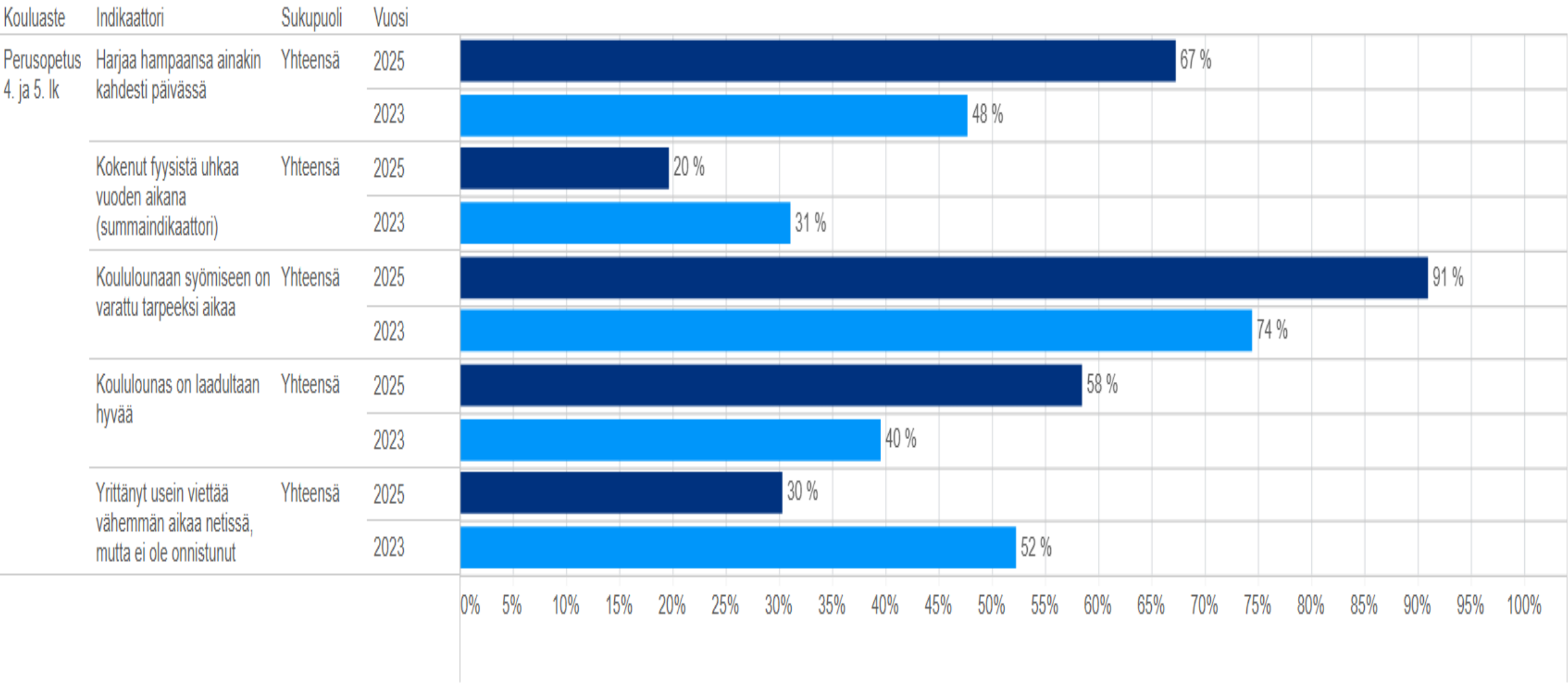
Vahvuudet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

Myönteinen muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Veteli

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

***”Koulu on yhteiskunnan palveluverkoston solmu,
jossa työskentelee joukko nuorten hyvinvointia tukevia ammattilaisia.”
Nuorisotutkimus, Näkökulma 1.6.2021.***

- Kunnissa on viime vuosina lisätty paitsi perinteisten ammattiryhmien henkilöstömäärää, myös tuotu uusia ammattiryhmiä koulun arkeen ja nuorten vapaa-aikaan
- Kuntaliiton 2025 keväällä tekemän kyselyn mukaan 87 % kyselyyn vastanneista kunnista 118 kunnassa työskentelee hyvinvointia tukevaa henkilöstöä sekä perusopetuksessa että lukiossa
- Hyvinvointia tukeva henkilöstö: tsempparit, psyykkarit, hyvinvointijohtajat, kouluvalmentajat, koulunuorisotyöntekijät, etsivät nuoristyöntekijät, jalkautuva nuorisotyö – perinteiden opiskeluhuoltohenkilöstön lisäksi
- Viimeisen 15 vuoden aikana lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehitys on ollut kasvava huolenaihe, johon kunnat ovat pyrkineet löytämään ratkaisuja. Samanaikaisesti myös valtiollinen ohjaus on suuntautunut yhä enemmän hyvinvoinnin edistämiseen. Kuntia on velvoitettu normein, ohjeistettu suunnitelmiin kehittämällä toimintaansa ja vahvistamaan aikuisten läsnäoloa nuorten arjessa.
- Kunnat ovat lisänneet resursseja vastatakseen toimintaympäristön haasteisiin, jatkuva palveluiden lisääminen ei ole niukkenevilla resursseilla mahdollista. Miten saamme parhaan hyödyn nykyisistä satsauksista?

HYVINVOINTI: Voidaan viitata yksilölliseen että yhteisötason hyvinvointiin, jota voidaan tarkastella sekä objektiivisin mittarein että henkilöiden omien kokemusten kautta.

HYVINVOINTITIEDOLLA JOHTAMINEN: Mitä ovat keskeiset mittarit, joita seurataan? Miten tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä ja kuinka todelliset muutokset organisaation toiminnassa tapahtuvat? Mitkä ovat meidän arvovalintojamme hyvinvoinnin edistämisessä?

MISTÄ DATAA TIEDOLLA JOHTAMISEEN? THL:n Kouluterveyskyselyä, MOVE!-mittaustuloksia, kuntien HYTE-kerrointa, TEAviisarin tuloksia, Sotkanet-tietokantaa ja Tilastokeskuksen tilastoja.

NUORTEN HYVINVOINNIN POLARISOITUMINEN

- Suurin osa voi hyvin ja on tyytyväisiä elämäänsä, harrastaa, elää turvallisesti, kokee olevansa tärkeä osa yhteisöä, suhtautuu koulunkäyntiin ja tulevaisuuteen myönteisesti
- Osa nuorista voi aiempaa huonommin, heidän haasteensa ja tuen tarpeensa ovat yhä moninaisempia.

NUORTEN ELINTAVAT

- Ruokailutottumukset ovat heikentyneet ja riittävä unen saanti on vähentynyt, fyysinen toimintakyky on huolestuttavalla tasolla ja ylipaino ja lihavuus yleistä
- Vain kolmannes lapsista ja nuorista liikkuu riittävästi, moni kuitenkin harrastaa aktiivisesti liikuntaa ja se on edelleen suosituin vapaa-ajan harrastus
- Raittiiden nuorten osuus on kasvanut, mutta humalahakuinen alkoholinkäyttö on lisääntynyt. Nikotiinituotteiden, sähkösavukkeiden ja laittomien päihteiden käyttö on kasvanut sekä riski sosiaalisen median ja internetin ongelmakäytöstä ovat kasvaneet

MEIDÄN HYVINVOINTITYÖN ARVOVALINNAT LASTEN JA NUOTEN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEKSI

- Huomaa hyvä!-toimintamalli varhaiskasvatus ja perusopetus (3 vuoden projekti, joka jatkuu). Tavoitteena koko yhteisön hyvinvoinnin edistäminen, vahvuuksien löytäminen. Vaikutukset niin yksilötasolla kuin yhteisön tasolla
- Satsaukset henkilöstön kouluttamiseen: NEPSY, TCM, Rymy, Lapset puheeksi
- Yhteistyö ennaltaehkäisevään päihdetyöhön liittyen EHYT ry:n kanssa (Juteltaisko, HUBU-tunnit, pelikasvatuksen tunnit, vanhempainillat), luennot/interventiot oppilaille (esim. marraskuussa Päihteetön nuoruus –kiertue)
- Kiusaamisen puuttumisen ja ennaltaehkäisyn toimintamalli (ops): Someturva, Wilman sivulla lomake kiusaamisesta ilmoittamiseen, kamerat – välitetään & puututaan (lasu, rikosilmoitukset), sovittelukoulutus (Aseman lapset), talvella 2026 tulossa yläkoululle Vahvat ei kiusaa –tilaisuus
- Mobiililaitteet pois koulupäivän ajalta - tämä lakipäätös olisi pitänyt tehdä jo 10 vuotta sitten!
- Opiskeluhoitosuunnitelma ja Poissaolomalli (OPS)
- Hankkeet naapurikuntien kanssa: Ankkuri (jatkuu edelleen), sairaalakouluhanke
- Kerhot (OPH ja Suomen malli)
- Hyvinvointimessut Kaustisella, Yrityskylä, Taidetestaajat, konsertit, teatteri, vierailijat
- Lasten kulttuurikeskus LYKKY
- Vanhempainillat vakassa vanhemmuutta tukevat teemat (kasvatustieteen professori Juha Hakala vieraana 6.10.25)

PITKÄKESTOINEN SITOUTUMINEN JA KAIKKI SITOUTUVAT YHTEISIIN PELISÄÄNTÖIHIN, MIKÄ LUO TURVAA JA JOHDOMUKAISUUTTA

Kiinni yhteiskuntaan vai jengiin – kiinnittyminen kouluun toimintakulttuurin muutoksen myötä

Jutta-Riina Karhunen

Positiivisen koulun vaikuttavuus

Kun kiinnitetään huomiota kunnioittavaan kohtaamiseen, ystävälliseen puheeseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoitteluun sekä vahvuuksiin:

- Uhka- ja väkivaltatilanteet, kiinnipidot, ja vaaratilanteet vähenevät
- Oppilaiden ja aikuisten minäpystyvyys lisääntyy
- Hyvinvointi lisääntyy kaikilla osa-alueilla
- Työn imu lisääntyy, aikaa perustehtävälle
- Lisää kuulumisen tunnetta
- Syrjäytyminen ja mielenterveysongelmat vähenevä

Everyone is
doing their best
with what they
know and have
at the time

Chloe Bro

www.calmer-you.com